

Освітня лінія «Дитина в соціумі» СІМ'Я Усвідомлює зміст понять «сім'я», «сімейні традиції». Розуміє, що батьки — найрідніші люди. Знає, що рідні брати-сестри — це діти, народжені в одній сім'ї. Встановлює доброзичливі стосунки з ними, турбується про них. Знає, що дідусь та бабуся доводяться батьками татові та мамі, поважає їх. Дотримується правил сімейного співжиття (усвідомлює обов'язки кожного члена сім'ї, намагається виконувати свої, прагне надати посильну допомогу). РОДИНА Знає, що родина об'єднує усіх родичів матері та батька. Ініціює підтримання родинних зв'язків. Бере участь у складанні історії роду. Відчуває себе повноцінним членом родини, розраховує на розуміння і захист. Прагне бути причетною до спільних турбот і проблем сім'ї. Родиннопобутова компетенція. Обізнаність із нормами та правилами сімейного (родинного) співжиття; здатність їх дотримуватися. ЛЮДИ. Дорослі. Вирізняє знайомих людей з-поміж інших. Відкрита для контактів з дорослими людьми різного віку, статі, національності, соціального статусу. Розуміє, що доросла людина володіє професією, має роботу, сім'ю, виховує дітей, турбується про своїх батьків. Усвідомлює свою залежність від старшого покоління, приймає опіку. Розуміє, що чужі — це люди, які між собою не знайомі.	Освітній напрям «Дитина в соціумі» Соціально-громадянська компетентність — це здатність до прояву особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини; готовність до посильної участі в соціальних подіях, що відбуваються у дитячих осередках, громаді. Результат сформованості соціально-громадянської компетентності засвідчує: ціннісне ставлення дитини до себе, своїх прав і прав інших; наявність уявлень про правила і способи міжособистісної взаємодії з членами сім'ї, ціннісне ставлення та повагу до культурних надбань українського народу, Емоційно-ціннісне ставлення: демонструє інтерес до загальнолюдських цінностей (здоров'я, сім'я, повага і любов до батьків, тощо), громадянських цінностей (обов'язки перед іншими людьми), цінностей спілкування. Проявляє особистісні якості (самостійність, відповідальність, креативність та інші) у взаємодії з іншими людьми. Виявляє зацікавленість до спілкування із знайомими дорослими, однолітками, проявляє обачливість до незнайомих людей. Виявляє зацікавленість культурою українського народу. Емоційно реагує на власну участь та участь інших у різних видах діяльності: вміє співпереживати та співчувати, оптимістично ставитися до труднощів та визначати шляхи їх подолання.

У разі нагальної потреби (загубилась у натовпі) може звернутися за допомогою до незнайомої людини — до продавця чи охоронця. Користується елементарними правилами самозбереження. Діти. Здатна входити в контакт з різними за віком дітьми, налагоджує з ними активну взаємодію, спілкування; дотримується норм спілкування. Домагається визнання себе іншими дітьми. Самостійно встановлює й підтримує партнерські, ділові та особисті контакти з іншими дітьми. Відчуває межу припустимої поведінки. Може визнати свою провину, поступитися власними інтересами. Група. Орієнтується в тому, що група — це об'єднання, яке виникає на основі особистих симпатій, емоційних взаємин між її членами. Усвідомлює, що групу гуртують спільні цінності. Розуміє, що дружба — це прояв взаємної довіри, відданості, поваги між людьми. Орієнтується в тому, що кожна країна має свою територію, на якій проживають люди з різним кольором шкіри, волосся, розміром очей тощо. Вони мають свою культуру, звичаї, мову. Розуміє, що всі народи світу прагнуть миру й щасливого життя. Соціальнокомунікативна компетенція. Обізнаність із різними соціальними ролями людей з елементарними соціальними та морально-етичними нормами міжособистісних взаємин; уміння дотримуватись їх під час спілкування. Здатність взаємодіяти з людьми, які її оточують.	Виявляє почуття власної гідності як представника українського народу та громадянина; демонструє дружнє та неупереджене ставлення до дітей з особливими освітніми потребами. Демонструє відповідальність за свої вчинки. Сформованість знань: має уявлення про місце кожної людини в соціальному середовищі; уявлення про себе як члена <u>громади, суспільства</u>; уявлення про <u>свою</u> сім'ю, родину, рід, рідну домівку, заклад дошкільної освіти, Батьківщину; знає і розповідає про державні та національні символи України, звичаї, традиції сім'ї та українського народу. Усвідомлює свою роль (у сім'ї, групі однолітків, місцевій громаді). Знає, що прізвище вказує на належність дитини до свого роду, родини, а ім'я — на її індивідуальність та неповторність, знає про окремі традиції і звичаї попередніх поколінь. Усвідомлює необхідність дотримання соціальних норм моралі й виявляє повагу до прав і свобод людини. Розуміє переваги розв'язання конфліктів, суперечок мирним шляхом. Демонструє відкритість до спілкування та взаємодії з представниками різних національностей і культур. Навички: ідентифікує себе та діє відповідно до соціальної ролі: донька і син, брат / сестра, тощо; демонструє елементарні навички емоційної саморегуляції. Звертається по допомогу до однолітків /або надає її. Дотримується соціальних правил та норм поведінки. На рівні можливостей дошкільного віку визнає цінності демократії (готовність
--	---

Вміння співпереживати, обирати відповідні способи спілкування в різних життєвих ситуаціях	брати на себе відповідальність, вміння висловлювати власну думку та приймати думку іншого, вміння розв'язувати конфлікти шляхом діалогу; вміння слухати й спостерігати). Участь батьків Підтримка батьками процесу формування соціально-громадянської, компетентності може відбуватися шляхом: ¹ - реалізації в родині принципів демократії, що ґрунтуються на повазі до особистості дитини та її прав; створення умов для вибудовування міжособистісної, продуктивної і толерантної дитячо-батьківської взаємодії; розмов про права дитини, моделювання відповідної поведінки та висловлювання особистих поглядів і думок задля набуття соціального досвіду; залучення дитини відповідно до її вікових можливостей до участі в житті сім'ї / родини, закладу дошкільної освіти, громади в різних формах дозвілля, спільних подорожей, прогулянок тощо; залучення дитини до спостереження за об'єктами соціального довкілля у повсякденному житті та у процесі ігор, прогулянок, екскурсій, дозвілля, соціальних і благодійних акцій, проектів тощо; розповідання дитині про важливі події в житті сім'ї / родини, міста, громади; обговорення різних прикладів і моделей поведінки, зокрема з власного досвіду про взаємини з іншими людьми, про повсякденну діяльність та значущі події, у яких <u>доведеться брати участь дитині</u>; заохочення дитини до спілкування й участі в спільних справах, наприклад, пошук інформації, відповідей на запитання, врахування дитячих
--	---

	інтересів та побажань у плануванні родинного дозвілля; надання дитині права вибору способів діяльності, дій, висловлювання власної думки тощо; моделювання життєвих ситуацій для формування готовності дитини до посиленої участі в демократичних процесах, що відбуваються у дитячих осередках, громаді, <u>суспільстві</u>.
--	--